

MÅSØY KOMMUNE

Formannskapskontoret

ARKIV	333
05. NOV. 2004	
SAKSNR.	DOKNR.
2003/4881	82
U.O. §	Havøysund, 01.11.04

Fiskeridirektoratet
Postboks 185 - Sentrum

5804 BERGEN

<i>vår ref.</i> 04/00990/004776	<i>arkivkode</i> 110//&13	<i>deres ref.</i>
<i>saksbehandler</i> FSK/LIS	<i>direkte telefon/telefaks</i> 78424788/78424810	<i>e-postadresse</i> lill.iren.sjursen@masoy.kommune.no

HELHETLLIG FORVALTNINGSPLAN FOR BARENTSHAVET - HØRING AV UTREDNING AV KONSEKVENSER AV FISKERI

Vedlagt følger høringsuttalelse fra Måsøy kommune vedr. "Utredning av konsekvenser for fiskeri i området Lofoten-Barentshavet."

Måsøy formannskap valgte i møte den 01.10.04 – sak 50/2004 - å nedsette en arbeidsgruppe for å avgi høringsuttalelse på vegne av Måsøy kommune.

Arbeidsgruppen har bestått av 2 representanter fra formannskapet og 2 representanter fra Havøysund fiskarlag.

Høringsuttalelsen er også sendt pr. e-post i dag til fiskeridirektoratets postmottak adr.

Med hilsen

Lill-Iren Sjursen
Lill-Iren Sjursen
kontorfaglært

Vedlegg

Måsøy kommune Torget 1 9690 HAVØYSUND	Telefon sentralbord: 78 42 48 00 Telefaks sentralbord: 78 42 48 10 E-post: postmottak@masoy.kommune.no	Bankgiro 4955.05.00050 Org. nr. 941 087 957
---	--	--

Helhetlig forvaltningsplan for Barentshavet

Vedr. "Utredning av konsekvenser for fiskeri i området Lofoten-Barentshavet.

Høringsuttalelse fra Måsøy kommune, 9690 Havøysund.

Høringsuttalelsen er utarbeidet av arbeidsgruppe bestående av:

Varaordfører Bård Mortensen (leder)

Fisker Gerhard Olsen

Fisker John Kristiansen

Fsk medl. Torstein Johnsen

gitt fullmakt til å uttale seg på vegne av Måsøy kommune i formannskapsmøte, 1. oktober 2004.

Utvalget viser i utgangspunktet til de fire delutredningene; "Petroleumsvirksomhet", "Fiskeri", "Skipstrafikk" og "Ytre påvirkninger" som vurderingsgrunnlag for en helhetlig forvaltningsplan for Barentshavet. Selv om "Konsekvenser av helårig petroleumsvirksomhet" har vært ute på høring, og alt er behandlet i en egen Stortingsmelding, finner utvalget det naturlig å ta også dette med i en vurdering av "Konsekvenser av fiskeri i området Lofoten-Barentshavet".

For en kommune som Måsøy, som i overskuelig framtid vil være avhengig av fiskeri, fiskeproduksjon, fiske- og skalldyroppdrett og tjenesteytende næringer i denne tilknytning, er det helt avgjørende at ny virksomhet som petroleumsvirksomhet og oljetransport ikke påfører miljøet en øket belastning. Det samme gjelder feltet "Ytre påvirkninger", hvor fjerntransportert forurensning, global oppvarming og introduserte arter kan belaste det naturlige miljøet, og i noen tilfeller fortrenge etablerte arter i økosystemet.

FISKERI

Bosetningen i Måsøy kommune er tuftet på nærhet til fiskeressursene i Barentshavet. Derfor er kommunens fremtidige eksistens avhengig av en bærekraftig forvaltning av det marine mangfoldet i Barentshavet. Adgang for Måsøy kommunes innbyggere til å høste av disse resurssene er også avgjørende for en fremtidig trivsel og bosetning.

En bærekraftig forvaltning av fiskeressursene i Barentshavet er avhengig av viten og forståelse av de forskjellige artenes innvirkning på hverandres bestandsutvikling. I en slik flerbestandsmodell må også sjøpattedyr og kongekrabbe være viktige aktører. Også oseanografiske forhold og endringer må vektlegges.

Kystsel

De senere års kraftige vekst av kystselbestander synes å ha medvirket til at fisk som steinbit, kveite og kysttorsk m.m. ikke lengere trekker inn på tradisjonelle grunnvannsområder. Tidligere var selen "matauke" for kystbefolkningen og av den grunn holdt nede på ett svært lavt nivå. At innsiget av fisk til grunt vann er fraværende, kan være en årsak til oppblomstringen av kråkeboller som er en trussel for tareskogen. Slike markerte endringer i økosystemet må tas på alvor og forskning for å skaffe viten om hva som skjer må iverksettes.

Kongekrabbe

Kongekrabbens bestand og utbredelse i Barentshavet har vist en eksplosiv vekst. Utbredelsen pr. i dag dekker hele det geografiske gyteområdet for lodda. Lodde er livsviktig for økosystemet i Barentshavet. Lodda legger sine egg på bunnen. Også andre viktige fiskeslag gyter på samme måte som lodda og i samme området. Hvis kongekrabben beiter på rogn på nevnte gyteområde må den sees på som en trussel mot økosystemet i Barentshavet.

Fiskeoppdrett

Oppdrett av fisk, og mellomagring av fisk langs kysten øker i omfang. Utvalget er positiv til slik aktivitet, men er av den oppfatning at forskningsinnsatsen må økes betydelig for å finne ut om denne aktiviteten kan ha innvirkning på det marine økosystemet.

Et annet tilsynelatende økende problem er oppblomstringen av grønnalger langs kysten av Troms og Finnmark de senere år.

Det er et faktum at fisken trekker bort fra områder med grønnalger.

Fiske etter torsk, hyse og sei er derfor blitt kraftig redusert i områder med alger.

Forskning

For å skaffe viten og forståelse for hva som skjer i Barentshavet er det nødvendig med en målrettet forskningsinnsats på et helt annet nivå enn det i dag. Et slikt arbeide for å fremskaffe viten og kunnskap innen et livsviktig område må ikke begrenses av mangel på menneskelige eller økonomiske ressurser.

Forvaltning/kontroll.

Forvaltningen av fiskeressursene i Barentshavet er et felles ansvar for kyststatene Norge og Russland. Når det gjelder kontroll av fiske og fiskekvoter er dette et nasjonalt ansvar innen sin restriktive økonomiske sone. For utøvelse av fiske og minstemål på fisk og lignende, er lov og regelverk på enkelte områder ulike i de to forvaltningsstatene.

Det bør arbeides for et enda tettere samarbeid om den felles forvaltningen i Barentshavet.

Regel og lovverk bør tilpasses og samordnes. Kontrolloppgavene bør utøves i fellesskap, og i felles forståelse.

Utnyttelse av fiskeressursene.

Utnyttelsen av fiskeressursene i Barentshavet må skje på en slik måte at det kommer flest mulig av kystens folk til gode. Nærhet til ressursene må veie tyngere enn markeds og kapitalkreftene når spørsmålet om hvem som skal ha retten til å høste av Barentshavet skal avgjøres.

PETROLEUMSVIRKSOMHET

Utvalget er kritisk til hvilke økologiske konsekvenser en øket petroleumsaktivitet i Barentshavet kan få. Først og fremst er dette knyttet til et eventuelt uhellsutslipp. Men det er grunn til å påpeke at også i "normaldrift" må nullutslipp faktisk være nullutslipp. Det vil si at borekaks, produksjonsvann og bruk av kjemikalier håndteres på måter som er forenlige med at det marine miljøet skal påvirkes minimalt.

Hydro har fått tillatelse til å bore etter olje i området mellom Finnmarkskysten og Bjørnøya, og SFT har gitt dem tillatelse til å slippe ut ca 6000 tonn CO₂, 125 tonn NO_x og 15 tonn MNVOC.

Denne prøveboringen vil også føre til utslipp av kjemikalier, herunder en del stoffer som enten er potensielt miljøskadelige eller i utgangspunktet ikke tillates sluppet ut.

Utvalget mener at det må opprettes/øremerkes oljefondsmidler som kan dekke de økonomiske skader/tap et område påføres om uhell innen petroleumsvirksomhet eller oljetransport skulle inntreffe.

SKIPSTRAFIKK

Utvalget støtter de forslag som fremkommer i delinnstillingen om skipstrafikk. Dette gjelder både etableringen av en seilingskorridor 20 til 30 nautiske mil av kysten, utpeking av nødhavner, etablering av nødvendig slepebåtkapasitet og trafikkovervåking

YTRE PÅVIRKNING

Klimaendring/innvirkning på økosystemet.

Klimaendring medførende stigning av havtemperaturen de siste 4-5 årene kan være en av årsakene til stor tilflytning/oppblomstring av planteplankton/grønnalger langs finnmarkskysten, noe som har ført til at fangstbare arter som for eksempel torsk og sei søker dypere vann og derfor er vanskeligere tilgjengelig for fiskere.

Det er en kjent sak at utslipp av klimagasser, for eksempel CO₂ og HFK (hydrogenfluorkarbon) gasser fører til temperaturstigning. Det har i følge pressen vært en økning på 25 % HFK gasser i Svalbard området det siste året.

Norge har i løpet av de siste 30 år firdoblet utslipp av CO₂ og har langt fra oppfylt Kyoto-avtalens målsetting.

Prøveboring vil også føre til utslipp av kjemikalier, herunder en del stoffer som enten er potensielt miljøskadelige eller i utgangspunktet ikke tillates sluppet ut.

Dersom prøveboringen i Barentshavet fører til funn av olje/gass, er det bare de mest "blåøyde" som tror at den ikke etterfølges av en ganske umiddelbar oljeutvinning, noe som vil føre til økt utslipp av klimagasser og fortgang i øking av havtemperaturen med de følger denne vil medføre.

Utvalget mener forskningen på dette området, både mht temperaturøkningen i sjøen og innvirkningen på fiskebestanden/hele økosystemet i Barentshavet må intensiveres.

Forurensning

Selv om SFT har godkjent et visst utslipp av kjemikalier og spillvann og mener dette er ufarlig for det marine miljøet, må en bestrebe seg på å oppnå et reelt 0-utslipp.

Etter vår mening vet en ennå for lite om mulige konsekvenser, både kortsiktige, men særlig langsiktige. Økosystemet i Barentshavet er svært sårbart, og brudd på ett ledd i næringskjeden kan få uante, kanskje katastrofalt utfall for totalmiljøet/næringskjeden.

Økt virksomhet øker også sjansen for uhell/utslipp.

Fiskerne i området avgir fiskerike områder til olje-/gassvirksomhet. Tap av disse områdene må etter vår mening føre til en økonomisk kompensasjon.

Langtransportert forurensning.

Utvalget mener at Norge må arbeide for at ballastvann slippes ut på så dypt vann som mulig og ikke i kystnære områder.

Spredning av uvelkommne-/fremmede arter ved begroing av skip må også søkes redusert.

Ved en framtidig oljetransport via Nordøstpassasjen bør en være særlig aktsom på problematikken.

Utslipp av eksos fra skip vil øke ved økt skipstrafikk. En bør forske på hvilken innvirkning dette vil ha på miljøet, utenom økt drivhuseffekt.

Når det gjelder transport av giftstoffer via luft, f.eks PCB og andre giftstoffer, vet vi i dag virkningen på landpattedyr. Det bør også forskes mht. virkningen på marine arter.

Radioaktivt avfall anser vi også å være et faremoment.

Barentshavet er oppvekstområde for ungfisk/fiskelarver, så oljeutslipp, atomavfall og boreslam kan få svært alvorlige følger.

KONKLUSJON

Utvalget er enig i en økosystembasert forvaltningspolitikk som søker å ta vare på samspillet i naturen. Dette må i høyeste grad også innbefatte en best mulig analyse av mulig negativ påvirkning av økosystemet fra ny virksomhet i dette havområdet (petroleumsvirksomhet og oljetransport).

For fiskerivirksomheten, både nasjonalt og fra andre lands aktører, er det en utfordring å kunne utnytte naturens produksjonspotensiale på en best mulig måte. Dette går både på høsting i form av forsvarlige bestandsuttak, og tekniske reguleringer/stenging av felt som ivaretar yngel- og småfiskvernet. Utvalget vil videre påpeke at beskatning på "lavere trofisk nivå" (planktonfangst), overhode ikke må komme på tale uten sikker viten om konsekvensene av slik høsting.

Utvalget ser det som naturlig at fangst av sjøpattedyr er en del av en balansert forvaltningsstrategi. For Barentshavet er et godt samarbeide med russiske fiskerimyndigheter av avgjørende betydning. Ikke minst gjelder dette en felles målforståelse for forvaltningen av fornybare ressurser.

For Måsøy som fiskerikommune mener utvalget det vil være naturlig å gjøre en bredere vurdering om hvordan petroleumsvirksomheten vest for oss, og oljetransporten utenfor kysten her virker inn/kan virke inn på vår næringsaktivitet.

Mest sannsynlig bør tiltaksapparatet innenfor fiskerisektoren i kommune rundt Hammerfestregionen bygges ut.

Oljetransport/tyngre skipstrafikk må legges lengre ut fra kysten slik at slepebåt- eller annen beredskap, får en tilstrekkelig reaksjonstid. Utvalget vil støtte forslaget i delrapporten om skipstrafikk at slik trafikk legges 20 til 30 nautiske mil av kysten. Da med separasjon av øst- og vestgående trafikk, og med lastet tonnasje lengst ut fra kysten. Utvalget støtter også etableringen av tilstrekkelig slepebåtkapasitet, etableringen av mulige nødhavner og trafikkovervåkingen som nå etableres.

I forbindelse med en øket boreaktivitet i Barentshavet må det bli full åpenhet om hva nullutslipp innebærer. Om noe slippes ut under normaldrift, må sikker viten om hvordan dette påvirker det marine miljøet være det som bestemmer om boretillatelse skal gis.

Myndighetene må intensivere forskning/sectorovergripende forskning for gode nok kunnskaper om innvirkningen på hele det marine miljøet i Barentshavet.

Utvalget er av den oppfatning at om ulykken skulle være ute, i forbindelse med petroleumsaktivitet eller oljetransport i vårt nærområde, må det etableres/øremerkes oljefondsmidler som kan ivareta de økonomiske sidene av en slik katastrofe.